

Regelverk for tilskuddsordning:

Styrking og utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten

1. Mål og målgruppe for ordningen

Målet er å styrke og utvikle kommunens helsestasjons- og skolehelsetjeneste.

- **Helsestasjons- og skolehelsetjenesten** inkluderer svangerskaps- og barselomsorg ved helsestasjon, helsestasjons- og skolehelsetjenester for barn og ungdom 0-20 år. Tilskuddordningen omfatter også helsestasjon for ungdom.
- **Styrking** forstås som økt kapasitet og tilgjengelighet for målgruppen.
- **Utvikling** forstås som økt kvalitet, kompetanse og tverrfaglighet i tråd med Nasjonale faglige retningslinjer for helsestasjons- og skolehelsetjenesten, Nasjonale faglig retningslinjer for barselomsorgen og Nasjonale faglige retningslinjer for svangerskapsomsorgen.

Målgruppen er gravide og deres partnere, barselfamilier og barn og unge og deres familier.

Tilskuddordningen skal bidra til å oppfylle formålet med tjenesten, det vil si å:

- a) fremme psykisk og fysisk helse,
- b) fremme gode sosiale og miljømessige forhold,
- c) forebygge sykdom og skader,
- d) utjevne sosiale helseforskjeller, og
- e) forebygge, avdekke og avverge vold, overgrep og omsorgssvikt.

2. Hvem kan få tilskudd

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Interkommunale selskaper
- Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- Frivillige og ideelle organisasjoner
- Universiteter og høyskoler
- Bedrifter
- Utlandet (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg og presiseringer:

Interkommunalt samarbeid: Kommuner som har samarbeid, eller som ønsker å inngå samarbeid om tiltakene, kan søke om tilskudd sammen. Ved samarbeid er det kun en part som kan søke på vegne av et samarbeidsfellesskap. Søkerkommune står administrativt og økonomisk ansvarlig overfor Helsedirektoratet, og det er denne kommunen tilskuddet utbetales til.

3. Søknaden skal inneholde

Søknad og tiltaksplan i søknadsskjemaet skal være treårig. Tilskuddet utlyses årlig, men den enkelte

kommune/bydel kan kun søke én gang per treårsperiode.

Det skal benyttes eget søknadsskjema via Altinn.no. Søknaden skal sendes inn fra kommunens/bydelens hovedorganisasjonsnummer. Det skal kun sendes inn én samlet søknad per kommune (bydel) på ordningen. Søknaden undertegnes av rådmannen eller den vedkommende har delegert myndigheten til.

Søknaden skal inneholde en spesifisering av hvilke årsverk det søkes lønnstilskudd for, med stillingsprosent per faggruppe (legges inn i tabell i det digitale søknadsskjema på Altinn). I tillegg skal det gis en overordnet beskrivelse av hvilke oppgaver årsverkene det søkes tilskudd til skal ha og hvilke nivåer i tjenesten disse er knyttet til (legges inn i tiltaksplan i det digitale søknadsskjema på Altinn).

Søknaden skal i tillegg:

- Beskrive kort hvordan kommunens frie inntekter knyttet til kommunens helsestasjons- og skolehelsetjeneste er benyttet, herunder tall for årsverksutvikling i tjenesten de siste tre årene.
- Beskrive kort kommunens plan for utvikling og drift av helsestasjons- og skolehelsetjenesten de neste tre årene, inkludert relevante tiltak i søknadsskjemaets tiltaksplan
- Oppsummere kort målgruppens behov, for eksempel hentet fra [FHIs oppvekstprofil](#) for kommunen. Eksempelvis om kommunen har skoler med høy andel av barn og unge som har behov for støtte for å gjennomføre utdanning, eller høy andel barn som lever i familier med vedvarende lavinntekt.
- Stadfeste om kommunen har asylmottak for enslige mindreårige
- Stadfeste om kommunen er vertskommune for hybelboende videregående elever

4. Tildelingskriterier

- Skjønnsmessig vurdering
- Ordningen er øremerket i statsbudsjettet
- Kvantifiserbare tildelingskriterier
- Andel av regnskapsførte utgifter

Tilskudd til den enkelte kommune innvilges for tre år, med forbehold om Stortingets bevilgning.

Det gis lønnstilskudd til:

- helsesykepleier
- jordmor
- lege
- fysioterapeut
- psykolog
- administrativt støttepersonell (f.eks. helsesekretær)

Lønnstilskudd skal kun benyttes til å dekke lønnsrelaterte utgifter; herunder blant annet lønn, pensjonsinnskudd, trekkpliktige forsikringsordninger, arbeidsgiveravgift og feriepengar (artsserie 0 i Kostras kontoplan). Som lønnsrelatert utgift godtas i tillegg kjøp av jordmortjenester fra Helseforetak. Ved refusjon fra staten for sykelønn, feriepengar eller foreldrepenger knyttet til årsverk som lønnes av tilskudd skal dette føres som inntekter i prosjektet.

Tillegg og presiseringer:

Forutsetninger for tildeling er:

- At oppgavene som utføres skal være knyttet til anbefalinger i Nasjonale faglige retningslinjer for tjenesten
- At lønnstilskudd for samtlige fagressurser skal være knyttet til arbeid som utføres i eller i regi av helsestasjons- og skolehelsetjenesten som definert i første kulepunkt under punkt 1.

Tildelingskriterier:

Søknader fra kommuner som har benyttet de [frie midlene](#) til helsestasjons- og skolehelsetjenesten, kommuner som tilbyr praksisplasser til helsesykepleier og jordmor under utdanning og/eller som har betydelige levekårsutfordringer, vil bli prioritert.

Søknadvurderingen tar utgangspunkt i kommunens levekår/ oppvekstprofil og kommunens plan for drift og utvikling av tjenesten de neste tre årene. Det tilstrebes en god spredning av tilskudd geografisk for å sikre nasjonal utvikling av tjenestetilbudet. Det er en fordel om kommuner kan vise at de prioriterer å løfte eksisterende ansatte i deltidsstilling til full stilling.

Kategori (vektning)	Kriterier	Forklaring
Søknad (65 %)	Faglig forsvarlighet og forankring	Tiltak må være i tråd med forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten (§ 2-3), nasjonale faglige retningslinjer for tjenesten og forankret i kommunens planer.
	Tiltaksplan	Konkrete, målbare og realistiske tiltak som er i tråd med regelverket. Søknaden må beskrive hvilke konkrete tiltak som skal gjennomføres, når og i samarbeid med hvem.
	Økt tilgjengelighet	Tiltak skal føre til økt tilgjengelighet for målgruppene.
	Brukermedvirkning	Søknaden må beskrive hvordan målgruppen (-e) involveres i planlegging, gjennomføring og evaluering av tilbudet på gruppenivå.
	Kvalifisering	Det er en fordel om kommunen tilbyr praksisplasser til helsesykepleier og jordmor under utdanning.
Budsjett og rammebetingelser (35 %)	Tverrfaglig tjeneste	Tiltak som tar sikte på å etablere/styrke tverrfaglighet i tjenesten prioriteres. Systematisk samarbeid med andre aktører/etater i kommunen, samt ev. spesialisthelsetjeneste og fylkeskommunal tannhelsetjeneste i tråd med nasjonale faglige retningslinjer vektlegges.
	Status for antall årsverk	Søknaden skal beskrive hvordan kommunens frie inntekter knyttet til kommunens helsestasjons- og skolehelsetjeneste er benyttet, herunder tall for årsverksutvikling i tjenesten de siste tre årene jf. Tillegg og presisering under punkt 3 (Søknaden skal inneholde). Tilskudd skal ikke finansiere eller bidra til kutt i tjenestens faste stillinger.
	Heltidskultur	Det er en fordel om kommuner kan vise at de prioriterer å løfte eksisterende ansatte i deltidsstilling til full stilling.
	Kommunens levekårsutfordringer	Se Tillegg og presiseringer under punkt 3 (Søknaden skal inneholde).

Beregning av tilskudd:

Lønnstilskudd beregnes på bakgrunn av oppgitte stillingsprosenter etter følgende beregningsregler:

- Gjennomsnittskostnad for årsverk legges til grunn ved beregning av lønnstilskudd*. Beregningsgrunnlaget justeres for lønnsvekst årlig.
- Det legges til et tillegg på 30% for arbeidsgiveravgift, pensjon og andre administrative kostnader

*Tall fra Det tekniske beregnings- og statistikkutvalg for kommunesektoren (TBSK) legges til grunn

Flerårig tilskudd:

Tilskudd til den enkelte kommune innvilges for tre år, med forbehold om Stortingets bevilgning. År 2 gis en bevilgning på minimum 80% av bevilgningen for år 1. År 3 gis en bevilgning på minimum 70% av bevilgningen for år 1.

Eksempel:

Søknadsbeløp	Tildeling år 1	Tildeling år 2	Tildeling år 3
1 500 000	1 000 000	Minimum 800 000	Minimum 700 000

Kommunen/bydelens aksept av vilkår gjelder for tre år. Søknad for år 2 og 3 opprettes automatisk av Helsedirektoratet. Kommunen mottar årlig vedtaksbrev med oppdatert informasjon om årlig tilskuddsramme. Etter gjennomført treårsperiode kan kommunen søke på nytt.

5. Rapportering fra tilskuddsmottaker skal inneholde

Rapporteringsfrist er 01.04. året etter at tilskuddsmidlene ble tildelt. Selv om tilskuddet innvilges for en treårsperiode skal det rapporteres for hvert enkelt år. Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. resultat per 31.12. i året tilskuddet ble tildelt for.

Måloppnåelse: Tilskuddsmottakers vurdering av gjennomførte tiltak og hvordan/i hvilken grad dette har bidratt til at målene for tilskuddsordningen (se punkt 1) er oppnådd. Rapporteringen skal kortfattet beskrive status og utvikling for:

- Antall nye stillingsbrøker/årsverk for yrkesgrupper som er omfattet av tilskuddet, jf. punkt 4 (helsesykepleier, jordmor, fysioterapeut, lege, psykolog og administrativt støttepersonell.)
- Tilgjengelighet og synlighet (f.eks.: at tjenesten/tilbudet: er flere dager/timer tilstede, har mer praktisk plassering for brukerne og samarbeidspartnere, og/ eller deltar i større grad i skolens aktiviteter og undervisning.)
- Tverrfaglig samarbeid mellom yrkesgruppene i helsestasjons- og skolehelsetjenesten og samarbeid på ledernivå i kommunen, med barnehager, skoler og andre relevante aktører.

Regnskap: Det skal føres regnskap for tilskuddet, adskilt fra kommunens øvrige regnskap, som skal forelegges revisor som grunnlag for revisors kontrollhandlinger. Regnskap skal føres i tråd med Kostra kontoplan. Regnskapet som legges til grunn for revisors kontrollhandlinger skal legges ved revisors uttalelse ved oversendelse.

Revisorattestasjon: Revisjon skal følge standard ISRS 4400.

Avtalte kontrollhandlinger: Revisor skal kontrollere:

- At inntekter, inkludert fondsmidler fra tidligere år og refusjon av sykelønn m.m., er korrekt ført i prosjektregnskapet

- At tilskuddet er benyttet til lønnsrelaterte kostnader som definert under punkt 4.
- At lønnsrelaterte kostnader er benyttet til fagkompetanse i tråd med punkt 4.
- At ubrukt tilskudd er korrekt avsatt til fond og stadfeste beløp
- At regnskapet er riktig.

6. Kriterier for måloppnåelse for ordningen

Med utgangspunkt i fastsatte mål for ordningen (punkt 1) og basert på tilskuddsmottakers beskrivelse og vurdering av egen måloppnåelse samt eventuell informasjon fra andre kilder skal Helsedirektoratet rapportere tilbake til Stortinget om oppnådde resultater. Følgende kriterier legges til grunn for å belyse graden av måloppnåelse for ordningen som helhet:

Fra tilskuddsmottaker:

- Økt kapasitet, tverrfaglig kompetanse, tilgjengelighet og synlighet i tjenesten
- Økt tverrfaglig samarbeid innen tjenesten
- Økt samarbeid på ledernivå i kommunen og med relevante aktører

Fra andre kilder:

- Økning i antall årsverk i tjenestene (KOSTRA tall fra SSB)
- Positive endringer i levekårsutfordringer i landets kommuner (FHI folkehelse- og oppvekstprofiler)

7. Søknadsbehandling

Innstilling om avgjørelser/vedtak skal fremmes av: Helsedirektoratet

Innstilling skal godkjennes av: Helsedirektoratet

Avgjørelser/vedtak skal fattes av: Helsedirektoratet

Hvordan søker skal opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Vedtaksbrev

8. Klage på vedtaket

Tildeling av/avslag på tilskudd under ordningen er ikke et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er det ikke klagerett.

9. Rutiner for utbetaling

Tilskuddet utbetales først når aksept av vilkår i tilskuddsbrevet er utfylt, signert og returnert av tilskuddsmottaker.

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummer er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Helsedirektoratet eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling. Ta kontakt med saksbehandleren av tilskuddet.

10. Oppfølging og kontroll

Helsedirektoratet kan føre kontroll med:

- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverk og tilskuddsbrev
- at opplysninger som legges til grunn for tildeling og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller.

11. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

Dersom tilskuddsmottaker ikke oppfyller kravene som stilles i regelverket eller tilskuddsbrevet bortfaller tilskuddet.

Hvis mottaker gir uriktige opplysninger eller ikke bruker tilskuddet i samsvar med fastsatte betingelser kan tilskuddet stanses og/eller kreves tilbakebetalt delvis/helt. Helsedirektoratet kan nekte tilskuddsmottakeren å motta tilskudd ett eller flere påfølgende år. I særskilte tilfeller skal politianmeldelse vurderes.

12. Utlysning

Utlyses på www.helsedirektoratet.no